List 7. **NOVICE** Tečaj XLVI.

gospodarske, obrtniške in národne.

Izhajajo vsako sredo po celi pôli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 3 gold. 40 kr., za pol leta 1 gold, 70 kr., za četrt leta 90 kr., pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold. 10 kr., za četrt leta 1 gold. 10 kr.

V Ljubljani 15. februarija 1888.

Obseg: Akordne cene za košnjo, sušenje in spravljenje sena. — Kako gnojiti vinograde. (Konec.) — Vprašanja in odgovori. — Presajanje zelenjadnih rastlin. — Gospodarske novice. — Trgovinska in obrtna zbornica. — Andrej Einspieler. — Nasledki „šnopsa“. — Iz državnega zbora. (Dalje.) — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Akordne cene za košnjo, sušenje in spravljanje sena.

Za seneno košnjo jemljimo načeloma le kordalce, ker izhajamo s temi dosti laže in boljše. Kordalcem, ki so izurjeni kosci, gre delo hitro od rok. To je zeló koristno gospodarju ob košnji, ko je delo nujno, vreme pa nezanesljivo. Gospodar pridobi pa tudi s tem, da kosi s kordalci navadno ceneje nego pa z dninarji. Le gledati mu je pri akordni košnji, da kosci ne delajo površno in ne puščajo za saboj grebenov ali celih šopov trave. Marveč mora strogo zahtevati, da kosci kosijo čisto, to je, kar je le moči, tikoma tal, ne da bi prisekavali glavic travnih korenik.

Akordne cene za seneno košnjo so kaj različne, ker jih določujejo različne krajne in gospodarske razmere. Tudi pri nas so te razmere toliko različne, da jih je treba gospodarju skoraj za vsak kraj posebe določiti. Sedaj hočem navesti nekaj vzgledov, na katere se lahko opirajo gospodarji, kadar si določujejo akordno ceno za košnjo, kakor tudi za sušenje in spravljanje sena.

Eden kosec pokosi na dan lahko 28 do 40 in celó do 50 arov senožeti ali travnika. Da pokosi en cel hektar (1 ha = 100 ar), potrebuje torej 2 do $3^1/_2$ dni. Kosci, kateri kosijo na dnino, dobivajo zmiraj večo plačo, ker delajo utrudljivo 10 do 12 ur na dan. Če dajemo koscu v denarji ali pa v denarni vrednosti, na pr. 75 kr. dnine — seveda brez vsega druzega — stane košnja 1 ha senožeti 1 gold. 50 kr. do 2 gold. 62 kr., če gre delo pošteno od rok. Ravno tako bi znašala ob istih okoliščinah prava akordna cena za 1 ha košnje tudi 1 gld. 50 kr. do 2 gld. 62 kr.

Ker pa niti misliti ne smemo, da bi opravili košnjo z našimi dninarji tako ceno, marveč je košnja na dnino v tem slučaji navadno dosti draža, in ker je treba kordalcu primerno večega zaslužka za njegovo veče delo, bode tudi akordna cena nekaj veča ter utegne 1 gold. 80 kr. do 3 gld. za 1 ha znašati. Koder je dnina za kosce veča nego 75 kr., veča je razmerno tudi akordna cena in utegne znašati od 2 gld. do 3 gld. 50 kr. in celó do 4 gld.

Ko plačujejo na Českem za košnjo 1 ha na pr. v Miličovesu 1 gld. 20 kr., stane ista v Pirglicah 2 gld. 80 kr. do 3 gld. 55 kr., v Črvenem Oujezdu 3 gld. in v Duksu 2 gld. do 4 gld. Z večine pa znaša povprečna akordna cena za košnjo 1 ha senožeti 2 gld. — 2 gld. 50 kr. — 3 gld.

Pokošeno seno sušé po mnozih krajih tudi v akordu. Cena za sušenje sena na 1 ha je tudi v raznih krajih različna. Odvisno je tudi od tega, na kak način sušé senó in vsekakor tudi od vremena, ko se suši.

Za posušenje sena na 1 ha je treba povprek 15 žensk, katerih delo stane vkup 4 gld. 50 kr., če jim plačujemo po 30 kr. dnine. Ob zeló ugodnem vremenu zadostuje tudi le 12 žensk, ob slabem vremenu pa jih je do 20 in še več potreba. Zategadel je tudi svetovati, da se gospodar precej pogodi s kordalci, kako da bode, če bode deževno vreme med sušenjem, da ne trpi delavec škode.

V Miličovesu na Českem, kjer je delo sicer v ceno, in znaša možka dnina 40 do 50 kr. *) po leti, plačujejo za sušenje sena na drobno po posameznih delih, in sicer tako-le za 1 ha:

za raztrošanje redovja	—	gld.	40 kr.
„ prvo obračanje	—	„	50 „
„ vsako drugo obračanje	—	„	40 „
„ devanje sena v lonice (vršaje, kope)	1	„	50 „
„ raztrošanje lonic na debelo (v ograbke)	—	„	50 „
„ obračanje v ograbkih	—	„	30 „
„ devanje v kupe za nakladanje . .	1	„	— „
skupaj .	4	gld.	60 kr.

*) Ženska dnina je za 20—30% cenejša.

Ob jako ugodnem, gorkem in suhem vremenu posuši se tamkaj seno na ta način — da se prvi dan le dvakrat obrne in je popoludne druzega dne suho, kar je seveda le mogoče pri senu, katero se je dopoludne pokosilo — z vkupnimi stroški 4 gold. 60 kr. Ker znaša tamkaj akordna cena za košnjo 1 ha le 1 gld. 20 kr., stroškov je za košnjo in sušenje v akordu ob ugodnem vremenu le 5 gold. 80 kr., kar je na vsak način po ceni.

V Ebendorfu na Niže-Avstrijskem, kjer znaša dnina za moške po zimi 50 kr. in po leti 60 kr., *) plačujejo pa 6 gold. 95 kr. za akordno košnjo in sušenje sena na 1 ha.

Posušeno seno se tudi pogostoma v akordu naklada in spravlja. Po mnozih krajih je navada, da se v akordu pokošeno in posušeno seno naloži tudi na vozove in še le doma spravi z dninarji in posli. Drugod pa seno tudi v akordu skladajo in spravljajo na senico, pod itd. Za nakladanje sena so akordne cene tudi različne. Za nalaganje voza s 6—8*q* sena, računi se povprek 20 do 25 kr. Za skladanje in spravljanje sena pa se računi od enega voza 50 do 60 kr., in odpade teh za skladanje 20 kr., za spravljanje na senico, pod itd. pa 30 do 40 kr. Navadno se pa to slednje delo bolj pošteno opravi z domačimi posli in dninarji. V Ebendorfu na Niže-Avstrijskem plačujejo za nakladanje, skladanje in spravljanje sena po 87 kr. od voza, ki je naložen s 6—7*q* sena. V. R.

*) Ženska dnina za 20—30% cenejša.

Kako gnojiti vinograde.

(Konec.)

Zdaj hočemo videti, koliko globoko se podkopani gnoj najbolje obnaša. Ako gnoj kar po vrhu vinograda raztrosimo ter ga nič ne podkopljemo, raztopi sicer deževnica vse, kar je raztopljivega v njem; pa to se ne pogrezne zadosti globoko, kajti v tem ga zadržuje zemlja sama. Drugi del razpadšega gnoja, to je organski del, ki je plinaste narave, izpuhti neukoriščen v zrak. Vrhu tega razpada nam le površno potrošeni gnoj zeló neredno, ker ga v tem zavirajo zdaj mraz, zdaj suša, zdaj prevelika moča in enaki vplivi. Prosto raztrošenje gnoja po vinogradih je po vsem tem malouspešno in se ne more nikakor priporočati. Če podkopljemo gnoj le kakega pol čevlja globoko ter ga zasujemo, ravnamo še vedno v zgubo, kajti plinaste snovi pridržuje zemlja le nekoliko, raztopljene imajo pa še vedno predolgo pot do korenik. Ako pa zasujemo gnoj v čevelj globoke jame, ognemo se takih neugodnih nasledkov, kakoršne smo našteli pri površnem in plitvem gnojenji, kajti v tej globočini se približamo korenikam, katerih pri okopavanju ne dosežemo, ter položimo gnoj tako rekoč na nje. Vsled tega pridejo raztopljene snovi po kratki poti korenikam v korist; zemlja pa, s katero je gnoj zasut, posrka vse plinske gnojilne snovi, predno morejo v zrak izpuhteti. Dalje nam koristi tako gnojenje tudi zaradi tega, ker se pri vsakokratnem okopavanji zrahlja zemlja tikoma gnoja, nekoliko pomeša z gnojem, in tako odpira pot potrebnemu zraku in vlažnosti.

Ako podkopljemo gnoj tikoma koreničnega debla, naredimo si res tudi nekoliko škode. S tem prisilimo namreč trto, da nam zažene kmalu dosti privršnih ali rosnih korenik; pa saj se te pri okopavanju tako odstranijo; tiste, katere nastanejo po leti, pa le podpirajo trto v rašči in rodovitnosti za eno leto.

Ako podkopljemo gnoj še globokeje, vidimo, da se naštete prednosti plitvega gnojenja izgubljajo druga za drugo. Pred vsem zapazimo — in to priznavam za poglavitno napako globokega gnojenja, — da izostane popolnoma mehanični učin gnoja na zemljo, namreč zrahljanje po humusu, v kojega se spreminja gnoj. Vsled tega ne moreta zrak in vlažnost tako dobro zemlje prešiniti, in ne samo gnoj, ampak tudi zemlja okolo njega se ne razkroji zadosti. Seveda se ne moremo o vsem tem z očmi prepričati, a vendar imamo jasne dokaze za to. Kedar kak star vinograd prekopavamo zato, da bi ga z novimi trtami nasadili, nahajamo mnogokrat tri, štiri čevlje pod zemljo neko črno, šoti podobno tvarino. Kaj je to? Nič druzega kakor gnoj, kateri se je morebiti pred petdesetimi leti podkopal, pa se ni mogel vsled pomanjkanja zraka in vlažnosti razkrojiti.

Pri vsem tem je pri nas še mnogo vinščakov, kateri se za globoko gnojenje potezajo in plitvo kar naravnost obsojajo za ničvredno. Mi tudi nočemo trditi, da je morda zavrženo delo in gnoj, ako trtam globoko gnojimo; saj je uže to mnogo vredno, da se zemlja zrahlja in posebno v takih vinogradih, katerih nismo pri nasajanju zadostno prekopali.

Da je zrahljanje zemlje res jako koristno, to nam kažejo v malem vrtnarji: kedar jim kako drevo ne mara prav rasti in roditi, zrahljajo zemljo okolo njega, in pomagano je.

Še jasnejši dokaz nam pa dajejo oni trtorejci, kateri gnojé trtam z jelševino. Oni mislijo, da podajajo trti Bog vé koliko kalija, dušca, fosforove kisline itd. z butarico suhega listja in lesa; v resnici pa s tem gnojenjem skora odločno le zemljo rahljajo, a pravega gnoja nikakor ne nadomeščajo.

Iz vsega tega sklepamo, da je najbolje, ako pri gnojitvi vinogradov le za en čevelj globoko podkopavamo gnoj, in sicer prav blizu okoli trt po visečih legah, po ravninah pa med trtami.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 9. Moji kobili je pričela mececa decembra pokati koža na dveh nogah. Rane so močno krvavele in bilo jih je največ med kopitom in piceljem ter nad piceljem. Kaj je vzrok tej prikazni, in kako jo ozdraviti? Svetovali so mi izpirati rane z mlačno vodo, mazati jih z glicerinom ter obezavati. Rane se celijo

sedaj počasi. Da pa odstranim za vselej to bolezen, ki mi je zeló na kvar, obračam se do uredništva, da mi nasvetuje radikalno zdravilo in navod, kako ravnati s konjem, da se ga ne loti zopet ta bolezen. (J. G., župnik v S.)

Odgovor. Rane, o katerih govorite, so mahovnice. Najradikalneje boste pregnali konju mahovnice, ako varujete konja vsega, kar provzroča to bolezen. Vsi konji niso enako podvrženi tej bolezni, nekateri so bolj občutljivi, zlasti pa tisti, kateri imajo bele noge in sicer ne samo bele dlake, ampak tudi belo kožo. Mahovnice se naredé, ako mora konj stati ali ležati v gnojnici in ako se prehladi v noge. Prehlajenje je največkrat vzrok mahovnicam. Konj se pa prehladi v noge, ako mora po zimi dolgo časa hoditi po mokrih, sneženih potih, ako pride s potnimi, ali sploh z mokrimi, blatnimi nogami v mrzel hlev, kjer mu morda še celó prepih hodi čez noge. Najboljši pripomoček proti mahovnicam je toraj suh in primerno topel hlev brez prepiha, ter konju treba vselej, kadar pride v hlev, toliko časa drgniti noge in sploh ves život, da je suh. Konjem, kateri so podvrženi tej bolezni, ne smemo vsaj po zimi striči dolge dlake pod piceljem in nad njim. Tudi debelo nastlan nastil ni koristen, ker dela noge preobčutljive. Za zdravljenje od mahovnic rabi pa razen izpiranja s čisto mlačno ali pa milnasto vodo in mazanja z glicerinom tudi petrolej, v vodi raztopljen bakreni vitrijol itd. Ako pa vzrâste uže divje meso (polipi), morate je porezati ter mazati rane od noža s kakošno žgočo tvarino. Zastarele mahovnice naredé ježevo nogo. Morda vas zanima vedeti, da priporočajo homeopati kot izvrstno sredstvo proti mahovnicam Thujo.

Presajanje zelenjadnih rastlin.

Kedar postanejo rastline na sejalni gredi dovolj močne, presadimo jih na stalno mesto. Imej pa vedno v čislih, da niso slabotne rastline ravno tako za nič, kakor starikave.

Sadike vzdigni iz zemlje s topim, lesenim ali železnim klincem. Navadno jih kar rujejo, a pri tem poškodujejo korenine. Ako ni treba sadik daleč nositi, dobro jim je pustiti kepo zemlje, katera se jih drži.

Na stalno mesto sadimo rastline s sadilnim klinom. Ž njim naredimo namreč v zemljo navpično luknjo, v katero postavimo sadiko. S klinom pritrdimo potem zemljo od vseh strani k sadiki. Sadika naj pride v zemljo nekoliko milimetrov globoče nego je poprej rasla, to sosebno velja za ohrovt, zelje in kolarabe. Sadikam, katere imajo srčno korenino, odščipnemo polovico te korenine. Kedar sadiš, pazi, da dobodo korenine naravno lego, ne pa, kakor je mnogokrat videti, da so zavite in molijo iz zemlje ven. Rastlinam, katere delajo veliko listja, odščipni pri sajenji polovico listov. Glej, da ne pride nič zemlje na srčne liste.

Vsajenim rastlinam prilij dobro, pa ne z močno gnojnico, ker ta več škoduje, nego koristi.

Sadike se hitreje prirastejo in uspevajo bolje, ako jih varujemo hude vročine in velikega mraza. V ta namen jih pokrivajo s preprostimi, iz vrbovja spletenimi koški, s cvetličnimi lonci ali pa s papirnatimi škrniclji, kateri so namazani z oljem. Pod takim pokrivalom ne usihajo ob hudi opoludanski vročini nežne rastlinice, ob velikem mrazu (to je, spomladi zjutraj) pa ne zmrzujejo. Tako pokrivanje pa ni v nobenem obziru potrata, ker se ti vsako sejanje obnese dobro, niti ni treba v drugič ali celó v tretjič podsajati, in rastline uspevajo tudi bolje. Taki koški ali škrniclji trpé več let, ako ravnaš ž njimi skrbno. Kedar ni mraza in vročine, ali kedar so rastline uže dovolj krepke, takrat seveda jim ni treba pokrivala.

Gospodarske novice.

* **Deželno sadno razstavo** je ukrenil prirediti glavni odbor kranjske kmetijske družbe letošnjo jesen v Ljubljani. Z razstavo namreč misli ob enem praznovati družba štiridesetletnico vladanja našega presvetlega cesarja. Ukrep sam na sebi še ni za trdno storjen, ker je prireditev razstave od marsičesa zavisna, zlasti pa od letošnje sadne letine. Ako bode razstava, ne bode toliko v ta namen, da bi kazala podobo našega sadjarstva, ki še živo potrebuje napredka, ampak da bi natančno pozvedeli, kakošno je naše sadjarstvo, in kako naj delujemo v prihodnje v boljši prospeh sadjarstva.

* **Deželni zbor koroški** je ukrenil dajati koroški c. kr. kmetijski družbi od letos naprej vsako leto po 3000 gld. za povzdigo živinoreje in po 1000 gld. za povzdigo sadjarstva. Koroška kmetijska družba prejema torej od dežele vsega skupaj 6500 gld. na leto. Gotovo lepa svota, ako pomislimo, da ima koroška kmetijska družba vrhu tega blizu 70.000 gld. premoženja svojega, da dobi vsako leto od celovške hranilnice po 800 gld. podpore, da je dežela podarila družbi poslopje za podkovsko šolo in prostore za veliko drevesnico, da je družba dobila v dar od celovške hranilnice novo hišo, vredno nad 40.000 gld. itd. itd. Kako pa je pri nas na Kranjskem? Pri nas na Kranjskem pa celó tisti, katere veže častna naloga, ki so jo sami prevzeli, da bi podpirali družbo, celo tisti, pravimo, ne zaupajo družbi niti toliko, da bi se nadejali, da bode pošteno porabila izročeno ji podporo. Kaj naj mislijo nasprotniki naši o nas? In vendar, če se oziramo na naše pripomočke in na naš napredek, moramo reči, da v zadnjih letih nobena c. kr. kmetijska družba v Avstriji ni napredovala toliko, kolikor je kranjska.

* **Koroška c. kr. kmetijska družba** je imela svoj redni občni zbor 14. marcija t. l. v Celovci.

* **Gospod c. kr. vladni svetnik Dralka** v Ljubljani je imenovan za namestnika deželnega predsednika v deželni komisiji za pogozdevanje Krasa.

*

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Konec.)

Zeló malo je proizvodov manjše važnosti, katerih pošiljanje je ceneje v Ljubljano po tarifih južne železnice, nego pošiljanje do gorenjskih postaj po tarifih državne železnice.

O takih odnošajih je jasno, da ne more biti trgovine v Ljubljani, da nove obrtnostne stroke ne morejo nastati v Ljubljani ter da mora zdanja obrtnost v Ljubljani imeti veliko škodo.

Po dozdanjih izkušnjah in mnogih brezuspešnih pritožbah pa še ni pričakovati, da bodo prošnje, južni železnici poslane, imele kaj uspeha; dozdeva se, da veže državo v tem slučaju peaška pogodba in da država ne bode hotela sprejeti Ljubljane v tarife državnih železnic.

Podpisanci torej ne vidijo nobenega drugega sredstva, kako doseči prenaredbo zdanjih nejednakosti, nego to, da državne železnice namesto namenjenega novega kolodvora v Ljubljani zidajo novi državni kolodvor, recimo, pri Šiški, kateri kolodvor v Šiški bi moral biti zidan za osobni in tovorni promet, tako da bi mogli trgovci in obrtniki ljubljanski za sprejemanje in oddajanje blaga posluževati se kolodvora v Šiški in tamkaj imeti tarife državnih železnic.

Vižmarje je od Ljubljane precej daleč, in vender se prevaža les iz Ljubljane v Vižmarje, da se od tod pošlje v Trst. Ako bi bil novi državni kolodvor zgrajen v Šiški, opravljale bi se vse pošiljatve tjakaj radi znižanih tarifov, in trgovini in obrtnosti v Ljubljani bi bilo nekoliko pomagano; takisto bi mogla potem državna železnica tudi druge tarifne nejednakosti odpraviti ali pa vsaj ublažiti, katere uže toliko časa tlačijo Ljubljano.

Iz teh razlogov prosijo nujno podpisanci slavno trgovinsko in obrtno zbornico:

1. „naj se obrne do visokega c. kr. trgovinskega ministra in do slavnega c. kr. glavnega ravnateljstva avstrijskih državnih železnic s prošnjo, da se zgradí namesto novega državnega kolodvora v Ljubljani nov državni kolodvor v Šiški in naj se tej postaji dovolijo od Trsta in do Trsta tarifi državnih železnic;

2. slavna zbornica naj se pri visokem c. kr. trgovinskem ministerstvu, kakor tudi pri slavnem c. kr. glavnem ravnateljstvu neposredno in po svojem zastopniku v železniškem svetu, eventualno tudi po gospodih poslancih v državnem zboru z nova pritoži, da se odstranijo tarifne nejednakosti, katere so na škodo trgovini in obrtnosti, kakor tudi kmetijstvu in gozdarstvu na Kranjskem, osobito pa prvima v Ljubljani.“

Zbornično predsedništvo je to vlogo uže z najtoplejšim priporočilom predložilo visokemu c. kr. trgovinskemu ministerstvu in glavnemu ravnateljstvu c. kr. avstrijskih državnih železnic ter tudi naprosilo uda državnega železniškega sveta, Karola Luckmanna, naj bi prošnjo rečenih tvrdek priporočal v državnem železniškem svetu.

Izvestitelj predlaga potem v imenu združenih odsekov:

Slavna zbornica naj sedaj odobri korake, ki jih je storilo zbornično predsedništvo.

Gospod zbornični svetnik Vaso Petričič pripomenja, da je uverjen, da mu pritrdé vsi gospodje zbornični svetniki, ako čestitemu zborničnemu predsedništvu izreče zahvalo za korake, storjene v rečeni stvari, in priporoča potem gorenji predlog, kazoč na tarifne nejednakosti, radi katerih trpí promet deželnega glavnega mesta Ljubljane.

Gospod zbornični svetnik Ivan Baumgartner pristavlja še na to, da bode kranjski zastopnik v državnem železniškem svetu imel vedno zeló težaven položaj, dokler bodeta trgovinski in obrtni zbornici v Gorici in Ljubljani imele skupaj jednega zastopnika. Bilo bi toraj v prid obema deželama, ako bi vsaka za-se imela svojega zastopnika. Kar se tiče pristaniških tarifov, povdarja govornik, da so ti le za one proizvode opravičeni, ki so določeni za izvoz v inozemstvo, nikakor pa ne za one, ki se pošiljajo v Trst, da se od tamkaj zopet prodajajo doma. Čisto opravičeno bilo bi, ako bi železnice v tem izdatno podpirale Trst, da bi se mogli surovi proizvodi (surovina) za cene tarife razpošiljati na vse postaje avstrijskih železnic, da bi vendar bilo mogočo tekmovati s Hamburgom.

Gospod zbornični predsednik omenja, da je iz pisma gospoda predsednika goriške zbornice posnel, da je tudi on teh misli, katere je o zastopstvu v državnem železniškem svetu izrazil gospod predgovornik ter da bi po tem takem bilo priporočati, posvetovati se o tej stvari v jedni prihodnjih sej odsekovih.

Pri glasovanji bil je predlog odsekov jednoglasno sprejet.

Poučne stvari.

Andrej Einspieler.

(Dalje.)

Star je naš Andreja! Rodil se je ravno istega leta, ko je mogočni Napoleon doživel svoj propad, dné 13. novembra 1813 v Svečah, v naši krasni Rožni dolini. Stariši njegovi, tù „pri Mežnarji“, bili so ubogi in vendar so po mogočosti, v pravem krščanskem duhu za mnogobrojne svoje otročiče skrbeli. Šolal se je v prvo v domači šoli in bil jako priden in bister deček. Po pripomoči blagočutnih dobrotnikov študiral je potem v mestni šoli in v gimnaziji v Celovci. Ko je dovršil svoje študije, prišel je leta 1835 v bogoslovsko semenišče. Najboljši mladeniči se takrat niso sramovali stopiti v duhovski stan, ampak šteli so si v čast, priti v ono hišo, ki mladeniče za ta v izomiko naroda znameniti stan pripravlja. Tam je preživel štiri srečna leta in uže kot tretjeletnik posvečen je bil v mašnika, dne 6. avgusta 1837. leta. Od takrat štejemo ravno 50 let do današnje slavnosti. Pol stoletja — in v tem posvetil je naš Andreja vse svoje življenje, da bi koristil milemu

našemu narodu slovenskemu. „Kdor zaslug tacih mož ne časti, njih naslednik vreden biti ni!“ Ali pa morda, predragi, bomo kamnali sivega starčka, ki nam je podal svojo gorečo ljubezen?! V to nam je odveč omike!

A, k reči! Andrej bil je pastir dušni na raznih krajih po deželi, da ga pokličejo škof h glavni fari v Celovec. Od tam nastopil je službo kateheta in učitelja slovenščine na celovški realki, kjer je opravljal težavni posel celih trideset let. Kot dušni pastir, profesor, spolnoval je vse mnogotere dolžnosti svojega poklica. Bil je mož vljuden, pravičen, nepristransk.

Leto 1848 in naposled 1849 bilo je tudi za nas Slovence silno znamenito. Druga ustava avstrijska izrekla je načelo, da so jednakopravni vsi narodi, ki živijo skupaj v avstrijski monarhiji. V tem času probudila se je marsikaka domača moč, in tudi v našem Andreju oživel se je pravi narodni čut. Pero svoje zastavil je v bran svojemu narodu. Sodeloval je pri časopisu „Slovenija“ v družbi s Trstenjakom in Cigaletom, pošiljal svoje sestavke v razne časnike in liste. Postal je v kratkem znan rodoljub.

Dve leti na to vidimo našega Andreja na blagi strani nepozabljivega knezo-škofa Antona Martina Slomšeka, ustanovitelja „društva za izdavanje slovenskih knjig“, iz katerega nastala je sedaj ogromna in prekoristna „družba sv. Mohora“. Vsi verni Slovenci po Štajarskem, Kranjskem, Primorskem in Koroškem morajo se vsikdar hvaležno spominjati našega Andreja, ki je izvedel preblago misel Slomšekovo. Hvala, tisočerna hvala mu! Dokler bo Slovencev rod na svetu, dokler ne pojenja zadnji ud „družbe sv. Mohora“, ki sedaj šteje blizo 35.000 članov, živelo bode ime Andrejevo! Einspielerjev trud, Einspielerjeva požrtovalnost postavila je družbo na tako trdne nogo, da je ne bodo podrli, če Bog dá, tudi najhujši napori. Na veke naša zahvala Andreju!

Leta 1852 izdajati je začel mesečnik „Šolski prijatelj“, ki se je leta 1856 spremenil v „Slovenskega prijatelja“. V prvem listu vidimo Einspielerja prijatelja šole, napredka in izomike. Njegova načela so prava, pedagogična; on ima svoje velike zasluge za šolstvo. Kasneje izdaval je zapored list: „Stimmen aus Innerösterreich“, „Draupost“ in „Kärntnerblatt“. Vsak teh listov bil je v duhu Einspielerjevem, v duhu pravega patrijota in zrelega državljana.

Z J. Božičem izdajal je mimo tega „Slovenca“, in da probudi narod svoj in pribori rojakom svojim boljšo bodočnost in vzbudi narodno zavest, izdajati začne leta 1882 „Mir“. Obširneje mi ni mogoče tukaj o tem listu govoriti; reči pa smem, da se je Andreju za tak vspeh uže v kratkih letih le čuditi.

Ti pa, ljubi narod slovenski, sezi zaupljivo po „Miru“, saj je poln lepih naukov, poln blagih svetov, poln ljubezni do Tebe in Tvojih otrok! „Podučevati svet za pravičnost“, to je namen „Miru“, in komu ne ugaja „pravičnost“? Berite „Mir“, dragi bratje, in ljubili bodete v duhu prave narodnosti svoj rod in jezik svoj, spoštovali pa bodete tudi druge v pravičnosti in poštenosti njihovi. Na delo torej! Omika premaga vse zapreke. Treba nam zavednosti in te zavednosti veselil se bo v prvi vrsti naš blagi oče Andrej.

Kdo ne pozna mimo tega Einspielerjevih samostojnih del: „Jedro krščanskega nauka“, „katekizem“ in drugih? Slovensko slovstvo spominja se hvaležno našega Andreja in kjer se bodo imenovala imena boljših naših mož, tudi Tvoje, ljubi prijatelj, bode vmes!

(Dalje prihodnjič.)

Nasledki „šnopsa“.

(Dalje.)

Prec drugi dan pride Lemovec ves objokan in obupan z nekakim zaupanjem k Plahtaču — tožeč mu svojo neznosno nesrečo. Hudobni in zviti Plahtač posluša ga kaj sočutno, pomiluje ga, oko mu je solz rosno: vse to skupaj bilo je pa sama hinavska navideznost. Kar se udari z desnico po čelu svojem in ginjeno reče: „Nesreča je nesreča; v nesreči je pa hitra pomoč, dvakratna pomoč.“ Veste, oče Lemovec, ravno mi je na misel prišlo, kako bi se vam hitro in dobro pomagati dalo. Poslušajte me, nasvet moj vam bode gotovo všeč: v sili je vsaka rešilna bilka dobra. Res, da mi niste do sedaj dali kaj prida zaslužiti, pomagam vam pa iz srca rad. Prodajte vi meni to-le hišo, v kateri uže šesto leto bivam, v last; plačam vam jo, kolikor je vredna, prec; ako bi pa utegnilo vam po vrhu tega, da si svoj dom popravite, še kaj primanjkovati, posodim vam potrebni denar prav rad. Prepričali se bodete, da sem za vas prava sreča v Zalesji.

Lemovcu ni druzega kazalo, nego Plahtačevemu nasvetu udati se. Še tisti teden bila je veljavna prodajno-kupna pogodba med Lemovcem in Plahtačem izgotovljena. Lemovc dobil je za prodano hišo 2500 gold.; po vrhu teh mu je pa Plahtač še 500 gold. proti dolžnemu pismu z dovolitvijo uknjižbe posodil. Plahtač je brez odloga kupljeno hišo raz ime bivšega lastnika odpisati in na svoje imé prepisati dal. Posojenih 500 gld. je pa tudi koj na Lemovčevo posestvo uknjižil. Ker je tako Plahtač postal v Zalesji samostalni hišni posestnik-trgovec, napravi pravilno prošnjo do županstva, da ga domovinsko sprejme med Zaleščane kot občana. V prošnji obljubil je tudi dvakrat tako veliko sprejemno takso občinski blagajnici izplačati, kot bila je tačas v Zalesji navadna.

Prošnja ta se mu je brez ugovorov v prvi sledeči seji občinskega odbora ugodno rešila. In Plahtač bil je s tem na podlagi vseh dotičnih §§. pravi Zaleščan po domovstvu in posestvu.

Proti koncu šestega leta, kar je Plahtač s svojo Beto v Zalesji bival, vršile so se tam v drugič občinske volitve. Do tega časa razcepili bili so se volilci skupne zaleške občine uže v dve stranki; to needinost prouzročil je Plahtač sam s svojimi spletkami in s svojo zvitostjo. Stranka, katera je štela precejšnjo večino, imenovala se

je Plahtačeva, oziroma liberalna. Oni posestniki-volilci pa, kateri so Plahtača bolj hladnokrvno opazovali in se mu niso v njegove mreže vjeti dali ter so ga spoznali, da s svojimi spletkami namerava Zalesju pogubo in materijalni propad, zbrali so se v posebno stranko; imenovali so se konservativce. Ta stranka bila je v manjšini. Plahtač imel je v rokah tudi vsa sredstva, s katerimi je večino Zaleščanov na-se priklenil. Denar, vino in šnops igrali so pri tem poglavitno ulogo. Ti umazani pripomočki pa še dandanašnji tu in tam ob enakih prilikah mnogo neznačajnikov na napačno pot pogube izvodijo. Res prava sramota za devetnajsto stoletje, ki so uže h svojemu koncu nagiba ter se zove čas napredka in svobode! — Prava poštena volitev, naj bode uže kakoršnega koli imena, mora biti prosta in brez pritiska na volilce. Vsak tak, ki more in sme po postavi in svojem prepričanji prosto voliti ne oziraje se niti na desno, niti na levo, a se po umazanem pritisku od prave poti zapeljati dá, ni več mož, ampak prava metla, ki ne zasluži več, da moške hlače in moški klobuk nosi. Vsak tak neznačajnik je pravi izdajalec resnice, postave in pravice ter domovine svoje, — je pravi Iškarijotovi brat. Sramota in zaničevanje vsakemu takemu!

(Dalje prihodnjič.)

Politične stvari.

Iz državnega zbora.

V 187. seji tega zasedanja dne 7. februarija t. l. nadaljevala se je razprava o sladkorskem davku in to o §. 28 do konca. — Govorili so Bohaty, Wenzlizke, Plener, Proskovec, Schaup, Kreuzig, Kronawetter, Jaques, vladni zastopnik, sekcijski načelnik vitez Baumgartner in poročevalec dr. vitez Meznik. — Koncem seje odgovoril je trgovinski minister marquis Baquehem na interpelacije poslancev Heilsberg, Derschatta, Klun in Millivoi gledé vožnine izredno znižane za premog ostrovski.

Odgovor ministrov naglašal je v prvi vrsti, da številke o zgubah do sedaj iz južnih premogokopov južni železnici prodajanega premoga niso tako visoke, kakor se je trdilo v nekaterih interpelacijah; dalje, da je ministerstvo ono izjemno nizko vožnino razglasilo, kar ima posledico, da sedaj pri enakih pogojih vsakdo na tej železnici sme za vožno premoga zahtevati enako nizko vožnino; da je toraj vlada po vsem postavno izrekoma v smislu severni železnici dane koncesije ravnala; da si je pa vlada prizadevala, množino premoga, katerega namerava iz ostrovskega premogokopa sprejemati južna železnica, znižati in to z vspehom; konečno, da si je vlada prizadevala, tudi delavcem južnih premogokopov drugod priskrbeti dela, in da si tudi gledé tega prizadevanja obeta vspeha. Po tem odgovoru stavil je Pickert predlog, naj bi zbornica sklenila, v prihodnji seji razgovarjati se o tem ministrovem odgovoru. Ta predlog bil je z podporo kluba Lichtensteinovega in Hohenwartovega tudi sprejet.

Konečno se je prečital še predlog Knotz-ov, v katerem predlaga, naj se avstrijsko-nemška zavezna pogodba predloži državnemu zboru v ta namen, da se sprejme med državne temeljne postave.

V seji dné 8. februarija

prečitalo se je najprej naznanilo, da je dobil zakon o začasnih plačah pravoslavnih duhovnikov dalmatinskih najvišje potrjenje; dalje o dodatnem kreditu, katerega zahteva za tekoče leto deželno-brambovsko ministerstvo, in to redne potrebščine za brambovce več 178.790 gld.
izredne potrebščine . . . . . 331.340 „
za žandarmerijo pa izredne potrebščine . 24.092 „

Potem odgovoril je naučni minister Gautsch na interpelacijo Zallinger-jevo zarad naredbe gledé onih profesorjev srednjih šol, ki so državni poslanci. Odgovor pravi, da naredba nikakor ne naklada profesorjem poslancem dolžnosti sposobnosti za podučevanje dokazati z novega, ako tudi šest ali več let ne podučavajo, ker to velja samo za kandidate.

Po tem sprejel se je zakon o davku na sladkor v tretjem branji. — O trgovinski pogodbi z Laško poročal je baron Schwegel. V razpravi sta proti govorila, izrekoma dalmatinski poslanec Borčić in isterski Vitezič za to, ker se v pogodbi ni dosti varovalo morsko ribarstvo naše v jadranskem morji in tako ne obbrežno domače brodarstvo (kabotaža).

Prav zanimiva bila je

seja državnega zbora dne 9. februarija,

v kateri se je razpravljala podaljšana avstrijsko-nemška trgovinska pogodba.

Razprave vdeležili so se: Vélikonemec Bareuther, Menger, Türk, dalje minister Baquehem in grof Taaffe, za tema pa še Chlumecky, Mladočeh Herold, Neuwirth, Knotz in poročevalec Schwegel. Bareuther govoril je v smislu Knotzevem, da naj bi se Avstrijska gledé gospodarskih vprašanj ožje združila z Nemško v eno skupno carinsko ozemlje, in je mnogo kvasil o nemško-avstrijski zavezni pogodbi, očitaje vladi Taaffejevi, da je ta oni pogodbi zapreka. — Menger govoril je večinoma stvarno le Mladočehom priporočal je zakon pameti z Nemško. — Baquehem govoril je izredno nepristransko, rekoč, da mora za tarifalno pogodbo z Nemško še le nastopiti čas, sedaj še Nemška stoji strogo na tleh brambe svojih pridelkov in izdelkov. — Taaffe odgovoril je Bareutherju, da se je avstrijsko-nemška zavezna pogodba sklenila prav za čas njegovega ministerstva in se gojila do sedaj; on je ministerstvo prevzel dne 12. avgusta, pogodba pa se je sklenila dne 7. oktobra istega leta. Dostavil je še, da se on strinja po vsem z željo Bareutherjevo, da bi se na Českem sporazumeli Čehi z Nemci; prav tako gorko pa želi, da bi se tudi sporazumeli Nemci s Čehi.

Zanimiv bil je govor Chlumeckyjev, ki je rekel, da bi naša obrtnija morala plačati stroške ožje avstrijsko-nemške gospodarske zveze; prav ojstro pa je zavrnil

Knotz-a z njegovim predlogom gledé avstrijsko-nemške zavezne pogodbe rekoč, da se mora le obžalovati, da se tako silno važna pogodba v tako resnem času zlorabi za politično demonstracijo v zbornici.

Dr. Herold je nepripravljen odgovarjal Bareutherju in Mengerju rekoč, da noben avstrijski državni zbor nikdar ne bode pritrdil predlogu, kakoršen je oni Knotzov, ker bi po njem Avstrija postala podložna „Nemški“. — O dobrem svetu Mengerjevem odgovoril je prav dobro kazaje na ravnanje Nemcev s poljskimi Poznanci (o poljski debati v nemškem državnem zboru poročali smo ne zdavnej obširno) rekoč, da je to zveza sile, ne pa zveza pameti. Koncem govora pa je Herold tako neukretuo zagazil z besedami, da si Češka želi tolike avtonomije, ko Saksonska na Nemškem, — da je vsa desnica obžalovala, da je sploh govoril.

Seja dne 10. februarija

minuli petek bila je v resnici seja za obstanek naših južnih premogokopov, ker v razpravi bil je dotični odgovor trgovinskega ministra. — Zanimivi pa so bili v vsi razpravi samo trije govori, namreč Derschattov in vladnega zastopnika Wittek-a, ki sta bila vsaj v obče stvarna in pa Pattai-ov, ki je govoril ognjevito proti Rothschildu, najbogatejšemu judu, ki je pri tej stvari zeló prizadet. — Derschatta zagovarjal je, kakor naravno, štajerske in kranjske premogokope, Wittek branil je, deloma še preveč, južno in severno železnico, kakor naravno pa se ve da, ravnanje vladino.

Pattai pa je dokazoval, kako se judovski bogataši nič ne ozirajo na blagor 1000 in 1000 ljudi, kako skušajo zapovedovati bolj in bolj v vseh krogih in izrekoma en del našega nekdaj ponosnega plemstva bičal je ojstro rekoč: en del našega nekdaj tako ponosnega plemstva uklanja in sladká se cesarju zlatega teleta, mar naj bi oni od svojih grbov strgali cunje, da bi si z njimi pokrili svojo sramoto. — V tej seji izvolil se je tudi odsek 36 členov za zakon o davku na žganje ter si je izvolil za načelnika Javorskega, za namestnika Plenerja.

Naši dopisi.

Iz Ljubljane. — Predpust v Ljubljani je letos zeló pošten. Zavolj epidemije osepniške peša obrtnija in trgovina, zato pa je lahko opazovati povsod tudi pešanja v javnem življenji. Mnogo ljudi pa se rado varuje po moči dotike z drugimi ljudmi, da bi se ognili nevarnosti nalezljive bolezni, zato pa je naravno, da tudi predpustne veselice ne morejo biti sijajne. K vsemu pripomorejo še zaprte šole, ki so meščanom ljubljanskim s svojimi 1000 in še več unanjimi dijaki važen del konsumentov, ki enako vplivajo na plačevanje stanarine, kakor na porabo drugih potrebščin življenja.

— † **Božidar pl. Terbuhovič**, konceptni praktikant deželne vlade kranjske, sin znanega narodnega grajščaka v Mali Vasi poleg Trebnega, umrl je dne 8. t. m. v Radolici, kamor je bil premeščen minuli mesec, za kozami, še le 27 let star. Vse obžaluje prerano smrt nadepolnega, nadarjenega, in za blagor našega naroda unetega uradnika.

— **Osepnice v Ljubljani** še niso ponehale, vendar pa se more reči, da zadnje dni vsaj nekoliko pojemajo. Dne 11. t. m. kaže nam uradni izkaz, da je ostalo kozavih bolnikov 188, ko jih je bilo prejšnje dni uže nad 200.

Od začetka novembra minulega leta kaže uradni izkaz 465 obolelih, katerih se je ozdravilo 202, umrlo 95, zdravi pa se jih še 168. Izmed obolelih umrlo jih je toraj petina, obolelo pa jih je od 100 prebivalcev 1. — Nadejamo se, da nam bode moč, prihodnji teden poročati še ugodnejšega.

— **Stritarjevih zbranih spisov** prišel je na svitlo snopič 33.

— **Dr. Karol Živny**, vrednik na Dunaji izhajajočega tednika „Parlamentär“, zatožen je zarad veleizdajstva in pride pred dunajske porotnike dne 23. in 24. t. m.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Cesarjev dvor preselil se je za 6 tednov na Ogersko, pa tudi cesarjevič Rudolf in njegova soproga podala sta se za nekaj dni v Budapešt. Cesar vrača se vkljub temu kolikorkrat treba zarad važnih opravkov ali zarad prihoda odličnih gostov na Dunaj. — Akoravno pa cesarjevega dvora ne bode na Dunaji, pričakovati je pomenljivih dogodeb, ki se bodo vršile v bližnjem času polagoma, ne skokoma.

Razglašena avstrijsko-nemška zavezna pogodba napravila je uže z predlogom Knotz-ovem osodepolen razpor med levičarsko nemško stranko, kakor nadrobno poročamo na drugem mestu današnjega lista. Enako hudo nasprotstvo kaže se v leviških krogih gledé načela naših trgovinskih pogodeb v obče, eni namreč zahtevajo načeloma prosto trgovino, eni pa zahtevajo, da se domače delo brani proti vnanji konkurenci.

Jutri pa čaka zopet levičarje nov trd oreh, predlog Gautschov o omejitvi prostosti akademiške mladine. — Da se ta prostost mnogokrat zlorabi in v veliko škodo dijakov, o tem ni dvomiti in to dokazujete tudi dve dogodbi zadnjih dni: Na Dunaji zbral je zopet Schönerer akademiško mladino k pijančevanju, da bi bili pri polnih kozarcih uže za naprej ugovarjali postavi, kakoršna je predložena. Navzoč policijski komisar trpel je nekaj časa bombastične govore, ko je pa to postalo predebelo, opominjal je, pa to ni nič pomagalo, toraj pokliče na pomoč šest policistov, sklene družbo in zaukaže, naj se navzoči razidejo. Temu nasproti zaukaže Schönerer, naj dijaki obsedé, toraj ne ubogajo povelja gosposke. Vsled tega bilo je zaprtih več dijakov in tudi Schönerer bode se imel zagovarjati pri sodniji zarad nepokorščine nasproti ukazom gosposke.

V Gradcu veje pa primeroma še slabeji sapa med vseučiliško mladino. Pri komersu zahtevali so nekateri

dijaki, da se iz dvorane odpravita kipa cesarja in cesarice, kar se je s tem v zvezi godilo, bilo je tolike pomenljivosti, da je bilo pet dijakov za vselej odgnanih od vseučilišča in vrh tega prišel je v disciplinarno preiskavo profesor, ki je bil tudi navzoč pri glasovitem komersu.

V očigled takih dogodeb ne more noben razumen človek tajiti, da je to v srečo šolske mladine, ako se ji zabranijo izgredi, kakoršni so zgoraj omenjeni.

Ogerska. — Madjarskim časnikom ni nikakor po volji, kar so predlagali Knotz in tovariši v našem državnem zboru gledé avstrijsko-nemške zavezne pogodbe, po pravici prašajo, ako bi po tej pogodbi morala Avstrija postati nemška, kako bi potem v to zvezo prišla Ogerska. — Ako bi se svet vrtil po kopitu „Velikonemcev“, potem bi morala nemška postati tudi Laška, ki je tudi v zvezi z Nemško, in enako bi morala biti že nemška tudi Rusija, ker je bila tudi že dalje v zvezi z Nemško.

Prav nepričakovano nagloma začeli so peštanski politični krogi govoriti o ostavki pravosodnega ministra Fabiny-a, ki je bil za to mesto imenovan še le pred dobrim letom. Pritožil se je zoper njega izrekoma grof Karoly, in ministerski predsednik Tisza branil ga je zelo mlačno, tako da sodijo, da ga čez nekaj časa spusti in namesti z drugo osebo. Poglavitno, kar se mu očita, je velika podkupljivost in nezanesljivost pri tamošnjih sodnijskih krogih, bolj kot ta stara maroga ogerska pa na ministra Fabiny-a leti očitanje, da je on imenoval do sedaj s preziranjem druzih verskih krogov — izključno protestante. — Tisza, akoravno sam kalvinec, pa bi ne mogel ostati glava seda, vladajoče stranke in vlade, ako bi se kaj tacega godilo z njegovem pritrjenjem.

Nemška. — Iz St. Remo prihajale so o zdravju prestolnika nemškega jako žalostna poročila. Oteklina v dušniku naraščala je tako nagloma, da so bili tamošnji zdravniki na enkrat primorani prestolniku pod otekline prerezati dušnik od zunaj, da se ni zadušil.

Od onega časa trdijo, da je zdravje princevo boljše ali vsaj primeroma dobro, pa iz vseh poročil videti je, da je to z drugimi besedami rečeno samo toliko, da v trenutku in po primerno vspešni operaciji ni smrt, ne nevarnosti. Bolezen sama pa hodi svojo pot in sedaj ni lahko več misliti drugače, kot da je res neozdravljiva.

Poleg žalosti nemškega dvora pa obsipajo železnega kanclerja Bismarka hvale in priznanja od vsih strani, najnovejši tudi iz Ruske.

Eno se mu priznava po pravici, da je z govorom svojim hotel pripomoči k ohranenju miru in vse kaže, da se ta namen tudi doseže. Prav tako se sme soditi tudi, da je zavezna pogodba z nemškega stališča osnovana izgledno, zato pa mnogo manj ugodna za Avstrijo, pa zarad tega ni še treba trditi, da bi bilo mogoče, objavljeno pogodbo dogovoriti takoj 1879. leta ugodnejše, kasneje pa se je to morebiti, zgodilo v dogovorih ki še niso objavljeni. — Državni zbor dovolil je brez razprave vojni kredit 280 milijonov.

Novo predložen načrt poojstrene postave zoper socijaliste se je že v odseku odklonil, enako so se odklonile tudi polajšave, katere je priporočal Windhorst, mesto vsega tega podaljšala se je dosedanja socijalistična postava nespremenjena za dve leti in državni zbor pritrdil je temu predlogu minuli ponedeljek v drugem branji z 164 glasovi zoper 80. Ruski poslanik Schuvalov vrnil se je v nedeljo s Petrograda nazaj v Berolin in je še isti dan popoludne imel daljno posvetovanje s knezom Bismarkom.

Angleška. — Parlament pričel je zopet svoje zborovanje in vlada izjavila se je, da se nadja ohranenja miru. — Zopet so zaprli irskega poslanca, ki je ljudstvo nagovarjal, ne udati se sili. — „Morningpost“ imenuje govorico, da bi se razpravljalo z Angleško v ta namen, da bi se Angleška pridružila francosko-ruski zvezi, po vsem neutemeljeno. Tako ravnanje pomenilo je resno nevarnost za evropejski mir, kateri ni v nevarnosti, dokler trozvezo sredinje-evropsko podpirata Angleška in Turška. „Standart“ pa pravi, da z Angleško ni treba posebnih dogovorov, da bi laško in avstrijsko bregovje branila proti sovražnim napadom. Angleška ne more sklepati zvez v vzajemno brambo, toda pripravljena je v veljavnosti ohraniti pogodbe, katere je podpisala. Dokler je trozveza poroštvo za ohranenje miru, dajala ji bode Angleska podporo. Ako bi se mir kalil po vlasti, katera ni v zvezi, porabila bode Angleška svojo veljavo zoper napadnika, to je politika Salisbury-jeva.

Ponudba.

Domačim živinorejcem ponudim za pleme sedaj tri tedne starega, belega, malo črno marogastega junčeka od posebno dobre, mlade krave holandskega plemena, katere samo 14 dni pred teletenjem niso molzli. Junček prodá se čez tri tedne po poprečni mesarski ceni ljubljanski.

Na Dobrovi dné 15. februarija 1888.

Dr. Poklukar.

Žitna cena

v Ljubljani 11. februarija 1888.

Hektoliter: pšenice domače 5 gold. 85 kr. — banaške 7 gold. — kr. — turšice 5 gold. 36 kr. — soršice 5 gold. 80 kr. — rži 4 gold. 6 kr. — ječmena 3 gold. 41 kr. — prosa 3 gold. 74 kr. — ajde 4 gold. 22 kr. — ovsa 2 gold. 44 kr. — Krompir 2 gold. 67 kr. 100 kilogramov.

V Kranji 13. februarija.

Hektoliter: Pšenica 6 gold. — kr. — Rrž 5 gold. 4 kr. — Oves 2 gold. 76 kr. — Turšica 4 gold. 70 kr. — Ječmen 4 gold. 22 kr. — Ajda 4 gold. 39 kr. — Slama 100 kilogr. 1 gold. 60 kr. — Seno 2 gold. — kr. — Špeh 1 kilogr 54 kr.

Odgovorni vrednik: Gustav Pirc. — Tisk in založba: J. Blaznikovi nasledniki v Ljubljani.